LEIDRAAD KLASSENMANAGEMENT IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Voorbeeld escalatieladder

NATIONAAL KENNISINSTITUUT ONDERWIJS

7 Verwijdering

Acties
Zie schoolbreed document 'Schorsing en verwijdering' voor de procedure.

Betrokkenen
Bestuur en directie

Bijzonderheden
Geen

6 Voornemen tot verwijdering

Acties leerling
- Herhaald grensoverschrijdend gedrag na externe schorsing
- Handel in drugs of verboden middelen, wapenbezit
- Aanhoudende onveiligheid veroorzaakt
- Structurele weigering tot gedragsverbetering wanneer niet meer kan worden voldaan aan de ondersteuningsbehoefte of ouders niet mee willen werken
- Bij onvoldoende vordering van de overgangsnormen

Acties school + sancties
- Voornemen tot verwijdering
- Gesprek met ouders + alternatief zoeken
- Melding bij inspectie door directeur

Betrokkenen
Bestuur en directie

Bijzonderheden
Geen

5 Externe schorsing

Acties leerling
- Herhaald storend gedrag na interne schorsing
- Discriminatie, racisme, ernstige intimidatie
- Verbale, psychische en/of fysieke agressie
- Diefstal, afpersing, vernieling
- Bezit of gebruik van vuurwerk
- Seksuele intimidatie

Acties school + sancties
- Externe schorsing (2 tot maximaal 5 dagen)
- Bij 2 tot 5 dagen: directeur melding Inspectie van het Onderwijs
- Ouders worden direct schriftelijk geïnformeerd
- Afdelingsmanager meldt aan leerplicht, Inspectie en bestuur

Betrokkenen
Afdelings-manager en directie

Bijzonderheden
Regeling schorsing en verwijdering vanaf deze trede!

4 Interne schorsing
(ordemaatregel in afwachting van besluit)

Acties leerling
- Herhaald storend gedrag na blokrooster
- Verbaal, psychisch en/of fysiek geweld
- Onder invloed zijn op school
- Intimidatie, bedreiging, misbruik, discriminatie en/of racisme

Acties school + sancties
- Interne schorsing (op school, buiten les/pauze)
- Ouders worden direct schriftelijk geïnformeerd
- Dag(en) apart werken aan schoolwerk
- Bij meer dan 1 dag interne schorsing: afdelingsmanager meldt aan leerplicht

Betrokkenen
Leerling-coördinator, afdelings-manager en directie

Bijzonderheden
Afdelingsmanager pakt de regie op de verslaglegging over en is eindverant-woordelijk voor het vervolg.

3 Blokweek

Acties leerling
- Herhaald storend gedrag (zie trede 1)
- Niet nakomen van eerder opgelegde afspraken
- Respectloos of provocerend gedrag
- Uiting verbaal, psychisch en/of fysiek geweld

Acties school + sancties
- Blokrooster van 08.00 tot 16.30 uur (les en meld-momenten) één of meerdere dagen
- Contact met ouders door leerlingcoördinator

Betrokkenen
Leerling-coördinator en afdelings-manager

Bijzonderheden
Leerlingcoördinator pakt de regie op de sanctie over.

2 Gesprek op school

Acties leerling
- Herhaald storend gedrag (zie trede 1)

Acties school + sancties
- Reflectiekaart bij verwijdering + herstelgesprek
- Gesprek op school met ouders + afspraken maken omtrent gedrag
- Nablijven of melden

Betrokkenen
Coach en (vak)docent

Bijzonderheden
Zie kader 'Escalatie-ladder in de klas'.

1 Mondelinge waarschuwing

Acties leerling
- Verstoren onderwijsproces in of rondom de school
- Niet naleven van (gedrags)regels binnen de school
- Pesten en treiteren
- Lesverwijdering

Bovenstaande punten worden benoemd als storend gedrag.

Acties school + sancties
- Mondelinge waarschuwing (bijvoorbeeld time-out)
- Reflectiekaart bij verwijdering + herstelgesprek
- Pedagogisch gesprek met coach of vakdocent

Betrokkenen
Coach of (vak)docent

Bijzonderheden
Zie kader 'Escalatie-ladder in de klas'.

Escalatieladder in de klas

Deze escalatieladder kun je gebruiken in de klas. De ladder bouwt op van klein naar groot:

a. Negeer klein, storend gedrag dat geen aandacht verdient.
b. Maak oogcontact om non-verbaal duidelijk te maken dat je het gedrag opmerkt.
c. Spreek de leerling kort en duidelijk aan op het gedrag en verwijs naar de afspraak of regel.
d. Geef een laatste waarschuwing, waarbij je eventuele consequenties als de leerling doorgaat. helder benoemt. (Je kunt hierbij een korte time-out buiten de klas inzetten. Breng ouders altijd op de hoogte hiervan.)
e. Verwijder de leerling uit de klas om de rust te herstellen en verdere escalatie te voorkomen. Hierna volgt altijd een gesprek tussen jou en de leerling om het conflict goed af te ronden. Betrek hierbij ook bijvoor-beeld de leerlingcoördinator als bemiddelaar.

Door de fasen van een conflict te herkennen en de escalatieladder in te zetten, houd je als docent de regie en geef je de leerlingen duidelijke kaders. Zo blijft de focus in de klas liggen op leren en een positieve relatie.

Download of bestel de leidraad en de poster met aanbevelingen gratis op www.onderwijskennis.nl/kennisbank/leidraad-klassenmanagement-in-het-vo

JUNI 2026 Met toestemming in bewerkte vorm overgenomen van de schoolbrede escalatieladder van het Willem de Zwijger College (Papendrecht / Hardinxveld-Giessendam).